

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»,
протокол №__ від _____ 2019 р.
Голова Вченої ради, ректор
_____ В.І. Смоланка

Освітньо-наукова програма

«Освітні, педагогічні науки»

**Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

Уведено в дію наказом ректора
від «_____» _____ 2019 р.
за № _____

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

Освітньо-наукова програма на здобуття освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» оцінена позитивно та рекомендована до впровадження в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензенти:

1. Мешко Галина Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.
2. Квас Олена Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою (проектною) групою:

1. Староста Володимир Іванович – доктор педагогічних наук, професор (гарант освітньо-наукової програми);
2. Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор;
3. Лукашевич Микола Павлович – доктор філософських, професор;
4. Опачко Магдалина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент;
5. Розлуцька Галина Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Гарант освітньої програми

проф. Староста В.І.

Програму погоджено:

**1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності
«Освітні, педагогічні науки»
«Educational, Pedagogical Sciences»
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»**

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії / <i>Doctor of Philosophy (Ph. D.)</i> Освітня кваліфікація: доктор філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» / <i>Doctor of Philosophy (Ph. D.) Program Subject Area 011 «Educational, Pedagogical Sciences»</i>
Мова навчання і оцінювання	Українська, англійська <i>Ukrainian, English.</i>
Обсяг освітньої програми	Термін навчання 4 роки, обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми 35 кредитів ЄКТС
Тип програми	Освітньо-наукова
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», факультет суспільних наук / <i>State University "Uzhhorod National University", Faculty of Social Sciences, Department of Pedagogics</i>
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень програми	Національна рамка кваліфікацій України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.
Передумови	Другий рівень вищої освіти (диплом магістра, спеціаліста)
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна.
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Загальна мета програми – забезпечити освітньо-наукову підготовку дослідників у галузі педагогічних наук відповідно до спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», яка передбачає успішну реалізацію теми наукового дослідження, створює умови для розвитку наукового мислення, дослідницької компетентності та самореалізації здобувачів, стимулює вироблення нових інноваційних ідей та проектів, а також забезпечення консультативної підтримки у виконанні оригінальних наукових досліджень, що спрямовані на отримання наукових знань, підготовку та захист дисертації.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	Галузь знань: 01 «Освіта / Педагогіка» Спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки».
Орієнтація освітньої	Освітньо-наукова академічна

програми	
Фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування та розвиток професійної компетентності для здійснення аналітичної, дослідницької та інноваційної діяльності у галузі освіти з урахуванням сучасних вимог науки, політики, світового медіапростору, загальноєвропейських рекомендацій з професійної освіти. Акцент на здобутті теоретичних знань, умінь і навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі освіти, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з організації проведення наукових досліджень у сфері загальної педагогіки та історії педагогіки, теорії та методики професійної освіти, теорії і методики навчання, теорії і методики виховання, викладацької і науково-дослідницької роботи у закладах освіти тощо.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Вимогами до посад є наявність завершеного навчання та захищеного наукового дослідження високого рівня, досвід дослідницької і викладацької роботи у вищих навчальних закладах або дослідницьких установах. Робочі місця у вищих навчальних закладах, науково-дослідних установах, державній службі, органах місцевого самоврядування; у відділах відповідного профілю центральних органів виконавчої та законодавчої влади. Основні посади, місця роботи: викладач, доцент, завідувач кафедри вищого навчального закладу; директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.); молодший науковий співробітник, науковий співробітник; науковий співробітник-консультант; начальник відділу, управління, головного управління (місцеві, центральні органи державної влади) у галузі освіти.
Подальше навчання	Наукова програма четвертого (наукового) рівня вищої освіти «Доктор наук». Самоосвіта та саморозвиток. Підвищення кваліфікації в установах різних форм власності (державних та приватних).
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Стиль навчання базується на проблемно-

	орієнтованому навчанні, передусім на індивідуальному масштабному дослідницькому проєкті, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмету та організацію часу.
Оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання здійснюється шляхом:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) іспитів та заліків (усних та письмових) з дисциплін навчального плану. Оцінювання здійснюється за системою ЄКТС; 2) наукового звітування, яке здійснюється наприкінці кожного року навчання і передбачає контроль за всіма його компонентами. Результати оцінюються в бінарній системі як «атестовано/не атестовано»; 3) підсумкова атестація здійснюється на підставі публічного захисту аспірантом результату наукового дослідження, представленого у формі дисертації або одноосібної монографії за порядком, встановленим МОН України. <p>Кредити аспіранту зараховуються у випадку успішного складання проміжних іспитів та заліків, передбачених навчальним планом ОНП.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. (ІК)
Загальні компетентності	<p>ЗК-1. Навички критичності та самокритичності. Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію.</p> <p>ЗК-2. Обґрунтування актуальності проблем та моделювання задач. Здатність визначати відповідні задачі та окреслювати їх таким чином, щоб просувати та трансформувати наукові знання та розуміння.</p> <p>ЗК-3. Якість та етичні зобов'язання. Знання стандартів і способів мислення, необхідних для наукового дослідження та опублікування, включаючи критичну обізнаність та інтелектуальну чесність.</p> <p>ЗК-4. Комунікація. Здатність писати, розмовляти та слухати відповідно до різних регістрів рідною мовою та іноземною, представляючи складні задачі фахівцям та нефхівцям; знання про використання та модальність медіа.</p> <p>ЗК-5. набуття теоретичних та практичних</p>

	<p>способів діяльності, скеровуючи зусилля і об'єднуючи результати різних досліджень та аналізів, представляючи остаточний результат до визначеного кінцевого терміну.</p> <p>ЗК-6. Міжособистісні здібності. Співпраця в місцевому та міжнародному середовищі, щоб завершити спеціальні завдання, пов'язані з дисципліною (збір та опрацювання даних, розвиток аналізу, представлення та обговорення результатів).</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК-1. Здатність оперувати науковою термінологією педагогічної науки та вибудовувати ієрархію наукових понять за рівнями їх узагальнення; розуміти системність, взаємозв'язок та цілісність різних педагогічних явищ і процесів, багатогранність практичної спрямованості педагогіки; орієнтуватися у сучасній нормативно-правовій базі розвитку освіти, тенденціях освітньої політики в Україні; розглядати педагогічні явища, розвиток освіти та науки у їх історичній ретроспективі; застосовувати компаративний аналіз щодо вивчення педагогічних проблем у зарубіжному та вітчизняному контекстах; узагальнювати інноваційний педагогічний досвід у власному науковому дослідженні;</p> <p>СК-2. Психологічна готовність до: наукової діяльності, розвиток наукового мислення; здатність володіти знаннями про закономірності філогенезу та онтогенезу людини на різних вікових етапах, про розвиток психічних процесів людини; емоційної саморегуляції, розвитку вольових якостей, самоорганізації та самоактуалізації; самоаналізу результатів наукової діяльності; виявлення креативних здібностей для самостійного вирішення дослідницьких завдань; дотримання етичних принципів роботи в системі «людина-людина»; виявлення емпатії, поваги до індивідуальних особливостей інших людей;</p> <p>СК-3. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, ефективної комунікації, презентації наукових доробків та ідей, володіння науковим стилем викладу матеріалу дослідження; до участі у різних видах наукового спілкування; встановлення продуктивних зв'язків щодо обміну досвідом (емоційним, соціальним, практичним тощо);</p> <p>СК-4. Здатність до різних видів історико-педагогічного аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний); опрацьовувати джерельну базу дослідження; адаптовувати та застосовувати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику; використовувати цивілізаційний підхід до осмислення історико-педагогічних явищ і процесів;</p> <p>СК-5. Здатність до диференціації педагогічної</p>

	<p>діяльності відповідно до специфіки професійних категорій; застосування педагогічних технологій у неперервній педагогічній освіті; впровадження інноваційних процесів у професійну освіту; розробки науково-методичного супроводу професійної підготовки;</p> <p>СК-6. Здатність до вивчення та модернізації існуючих вихованих систем та технологій, розуміння механізмів становлення особистості у процесі виховання і самовиховання; до аналізу соціокультурного середовища, проблем виховання особистості на різних вікових етапах; здійснювати ціннісно-смысловий підхід до виховання дітей і молоді;</p> <p>СК-7. Здатність проводити моніторинг власних наукових результатів; володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; будувати індивідуальну траєкторію власного розвитку та кожного суб'єкта педагогічної діяльності; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному педагогічному дослідженні;</p> <p>СК-8. Здатність готувати, планувати, організовувати власну науково-педагогічну діяльність; розуміти гносеологічні основи освітньої діяльності; адекватно застосовувати наукові методи для виконання завдань власного дослідження; використовувати існуючі, модифікувати та створювати педагогічні методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряти їх ефективність; впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження;</p> <p>СК-9. Здатність володіти інформаційно-комунікаційними технологіями та методичними основами їх застосування в освітній діяльності; впроваджувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для розв'язання освітньо-наукових завдань, моделювання, моніторингу та опрацювання результатів експерименту.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	<p>ПРН 1. Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати публікації, в межах та поза областю дослідження.</p> <p>ПРН 2. Здатність використовувати критичні знання в науковій сфері, що підтверджено публікаціями.</p> <p>ПРН 3. Здатність детально розробляти та переконливо презентувати групі кваліфікованих дослідників обґрунтований план дослідження для вирішення важливої задачі.</p> <p>ПРН 4. Здатність завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на</p>

	критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як план-проспект дослідження та публікація відповідних матеріалів.
	ПРН 5. Здатність презентувати результати дослідження усно та письмово на наукових семінарах, наукових зустрічах, форумах, конференціях.
	ПРН 6. Здатність оприлюднювати свої результати дослідження іноземною мовою.
	ПРН 7. Здатність готувати підбір матеріалу для преси/об'єднання інформації з питань професорсько-викладацьких ініціатив, публікувати їх у пресі чи на веб-сторінці.
	ПРН 8. Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів, що підтверджено колоквиумами, які відбуваються кожного року впродовж трьох років, та остаточним захистом.
	ПРН 9. Здатність аналізувати та посилалися на відповідні основні наукові праці в письмовій формі, через усні виступи та презентації, апробацію результатів дослідження.
	ПРН 10. Обізнаність та здатність взаємодіяти з найновішими педагогічними дослідженнями в спеціальній області дослідження.
	ПРН 11. Здатність використовувати облікову інформацію з архіву, бібліотечні каталоги та найновіші ІКТ-ресурси, щоб локалізувати джерела та документальний матеріал, корисний для свого власного дослідження.
	ПРН 12. Здатність знаходити, систематизувати та інтегрувати матеріали з проблематики досліджень.
	ПРН 13. Окреслити шляхи індивідуальної траєкторії у науковому просторі.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Склад проектної групи освітньо-наукової програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньо-наукової діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів досліджень наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.

Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Для забезпечення ефективного освітнього процесу надається доступ до провідних закордонних видань в області природничих наук
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, напрямом підготовки, спеціальністю) вищих навчальних закладах України на основі двосторонніх або багатосторонніх угод. Форми академічної мобільності: навчання за відповідними програмами; проходження навчальних, виробничих, переддипломних практик.
Міжнародна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, напрямом підготовки, спеціальністю) закордонних вищих навчальних закладах в рамках програм міжнародного академічного обміну УжНУ. Формами академічної мобільності є навчання за програмами академічної мобільності, проходження мовних, навчальних, виробничих, переддипломних практик.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів здійснюється на загальних умовах.

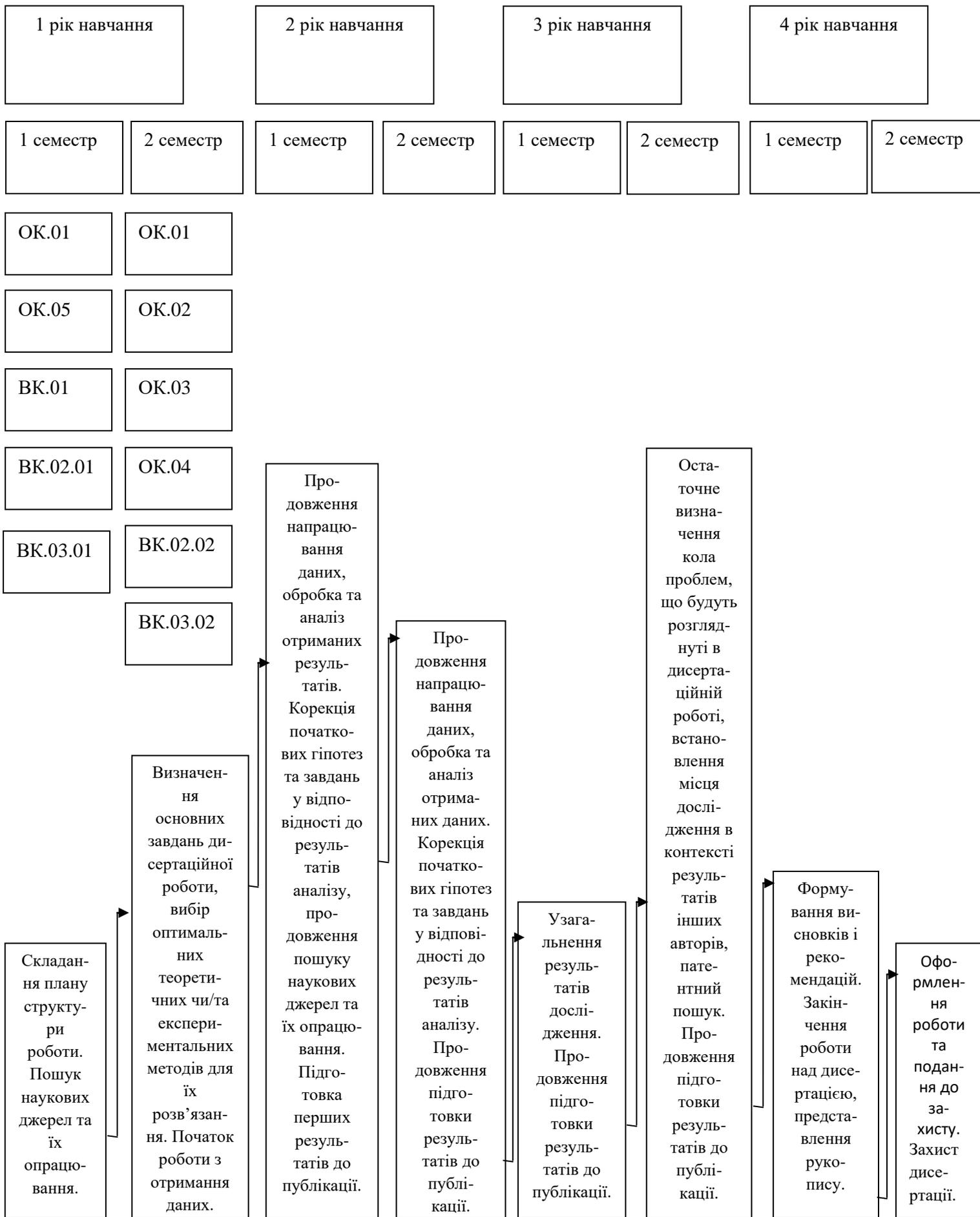
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Освітньо-наукова програма включає обов'язкові компоненти (19 кредитів ECTS) та вибіркові компоненти (16 кредитів ECTS).

2.1 Перелік компонент ОНП

Кол н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК.01	Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі	6	Залік, іспит
ОК.02	Теорія та методологія класичної та сучасної філософії	4	Іспит
ОК.03	Презентація наукових результатів та управління науковими проектами	3	Залік
ОК.04	Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять	3	Залік
ОК.05	Сучасні інформаційні технології	3	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		19 кредитів	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК.01	Педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання	4	Залік
ВК.02	<i>(аспірант із запропонованих пар дисциплін обирає по одному для вивчення у 1 та 2 семестрі)</i>	6	Залік, іспит
ВК.02.01	Системний та інтегрований підходи в освіті		
	Теоретико-методологічні основи професійної освіти		
ВК.02.02	Математичні методи досліджень в педагогіці		
	Діагностика в педагогічному процесі		
ВК.03	<i>(аспірант із запропонованих пар дисциплін обирає по одному для вивчення у 1 та 2 семестрі)</i>	6	Залік, іспит
ВК.03.01	Порівняльна педагогіка		
	Актуальні проблеми виховання		
ВК.03.02	Історія педагогіки		
	Становлення і розвиток освіти Закарпаття		
Загальний обсяг вибірових компонент:		16 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		35 кредитів	

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Атестація аспірантів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», враховується виконання програмних вимог як освітньої так і наукової компонент освітньо-наукової програми. Підсумкова атестація передбачає два напрями:

1. Оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки;
2. Встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, що висуваються до доктора філософії в галузі 01 «Освіта / Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

Оцінювання рівня теоретичної фахової підготовки передбачає складання іспитів та заліків за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за цією спеціальністю. Перелік теоретичних питань та практичних завдань, що виносяться на іспит, складається на основі освітньої програми затвердженої Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» за даною спеціальністю та відповідає вимогам законодавства.

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників шляхом прилюдного захисту результатів науково-дослідної роботи, представлених у формі дисертації доктора філософії. На дисертаційну роботу доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» покладається основна дослідницька та фахова кваліфікаційна функція, яка виражається у здатності пошукувача ступеня доктора філософії вести самостійний науковий пошук, вирішувати прикладні наукові завдання і здійснювати їх наукове узагальнення у вигляді власного внеску у розвиток сучасної педагогічної науки. Вона являє собою результат самостійної наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису.

Атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», завершується присудженням наукового ступеня «доктор філософії» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ВК.01	ВК.02	ВК.03
ЗК1	.	.	.			.		.
ЗК2			.	.	.		.	
ЗК3		.	.					.
ЗК4	.					.		
ЗК5			.		.	.		.
ЗК6						.		
СК1	.	.	.	.	.		.	.
СК2			.			.		
СК3		.			.			.
СК4								.
СК5		.	.	.			.	.
СК6		.			.	.		.
СК7			.	.			.	
СК8	.		.	.		.	.	
СК9	.		.		.			

